

Frequentissimum sacrificiamus Deo in memoriâ Mariorum, illo duxerat viam, quæ fôli sacrifici per novum Testamentum manifestatio- nis praecepit, quod pertinet ad illius cultum, qui larvia dicitur, non Deo debetur. Eccl. Huius Sacrifici Cœro, & Sanguis antecedentium Christi per Ultimam similitudinem permiscebantur; in Passionem Christi per ipsam Veritatem reddebatur, post Ascensionem Christi per Sacramentum memoria celebratur. Idem ibidem cap. 21.

Sacrificium Corporis, & Sanguinis Christi successit omnibus Sacerdotiis veteris Sacramenti, qui immolabantur in umbra busus futuri. August. lib. 17. de Civit. cap. 20.

Cum videris Sacerdotem effundens, non ut Sacerdotem esse puto hoc faciens, sed manum Dei inviolabiliter extensem. Chrysostom. homil. 60. ad Populum.

Qui est Sacerdos, nisi qui sicut Ultima est Sacerdos: nisi ille, qui cum in Mundo non inventus Mundum quod offeret, seipsum futuri. August. idem in Psalm. 132.

Nos Martyris nostris non tempore fœtus Dicit, sed memoriam sicut hominibus mortuis, gurum apud Deum vivum Spiritus, fabricamus, secundum Deum & Martys & nos Sacerdotium immo- lamus. Idem de Civit. cap. 10.

Ad quod Sacramentum, scutum hominis Del., qui Mundum in eius Confessione vicerunt suo loco, & ordine nominavit; non tamen a Sacerdoti, qui sacrificare invocauerunt; Deo quippe non ipsi sacrificari, quoniam in memoria sacrifici curauit, quia Dei Sacerdos est, non illorum; ipsum vero Sacramentum Corpus est Christi, quod non offerunt ipsi, quia hoc sunt & ipsi. Idem, ibidem.

Novi Testamentum, novum Corporis, & Sanguinis est dispensatus suis oblationem dedit, ne essent infructuosi, & ingrat, quam Ecclesia ab Apostoli accipit, in universo Mundo offerat Deus. S. Irenaeus advers. her. cap. 32.

Sacerdos, quasi communis guidam Pater est; diemigitur eis, us omniū curam agat, omnibusque provideat; sicut & Deus, cuius fungitur vita. Chrysost. in cap. 6. Haec.

Sacrificium Deo plenum, Sacramentum, Deoque dignum Sacri- fylum. Euseb. libro 10. de Domin. 6. & 10.

Invenimus Sacramentum. Conc. Nicæan. cap. 2.

Inmaculatum Agnum quotidie in Altari Crucis Sacrifico, cuius Carnes postquam omnis populus credentium manducauerunt, & ejus Sanguinem agnos, qui sacrificatus est, transper- foverunt. In act. Sanctus Andree.

Si quid disert in Missa non offerit Deo verum, & proprie- Sacrifitium, us quod offerit nihil fit aliud, quam nobis Christum ad manducandum dari, Anathema sit. Conc. Trid. less. 22. Can. 1.

Ipsa enim Dominus hostia omnium Sacerdotum est, semel ipsis pro omnium reconciliacione Parte libans, Ultima Sacerdotii sui, & Sacerdos sua Ultima, quicquid Sacrificium ipsi, qui sunt ho- sia Sacerdotum. Sanctus Paulinus Epist. 3.

Sacra oblatio qualis, cuiusve mortis, Illam Sacerdos offerat, admodum est, quam dedit ipsi Christus Discipulis suis; nihil habet ipsa, quam illis mortis; quia non haec sanctificanti homines, sed ipsi Christi, qui illam ante faciuntur. Sanctus Chrysostomus in 1. Epist. ad Tim.

Tunc ipsi Christus offerre manifestatur in nobis, quando sermo eius sanctificantur Sacrificium, quod offerimus. Ambros. in Psalm. 39.

Elevatur in manibus Sacerdotis in Crucem, & frangitur, & distribuitur, & in nobis septitur, & facit nos secum liberos a corruptione. Sanctus Joannes Damascenus. de Corpore Christi cap. 8.

Facit Corpus Christi, quod ipsum fecisse Christum in Cruci- tegminum, dum uni coram, qui erant in passibus confiteantur, Pa- radisi Regnum. Pachal. Epist. ad Fudgerardum.

Pro delinqüentibus in se, sicut prius in Cruci fecerat, etiam se Patri offerendo, idem exorat intercessus. Idem ibidem.

Quid Judicis per invidianum immolaverunt, hoc Christus Corpus amore immolavit. S. Martial. Epist. ad Burdigal. cap. 3.

Christus, qui in se resurgent a mortuis, iam mortuorum, adhuc per sacram baptismum in suo Mylero pro nobis patitur; nam quiescit ei baptismi illius Baptismi offerimus, toties nobis ad al- locationem ei baptismi illius Baptismi offerimus. S. Greg. hom. 37. in Evang.

Una eadem est hostia, idemque illa offerens Sacerdotum Ministerio; qui scilicet in Cruci oblitus, sola ratione offendi diversa. Tridentin. fess. 22. cap. 22.

Summe pia, & vere suavissima memoria mortem Domini, donec venias; nos Christi opus sumus exemplo, humilitas sine modo, donum sine pretio, & gratia sine merito. Bernard. serm. de Cana Domini.

Memoria nominis Domini est Sacrificium Altaris, scilicet Cor- pus Christi, quod fieri iustis in commemorationem ejus. S. Thomas opul. 58. cap. 23.

Nos de Cruci Domini pacem, quia Corpus Christi manduca- mus. August. in Psalm. 100.

Pensa jugiter, reponit fidelier, amplectere suavitatem, quod vi- des, quod agis, quod tenes; ampliare, inquam, recordationis affectu pia; & imitationis effectu, scilicet quantum rata opere te preparato. Altare, cui afflitis, representans Crucem, & Ca-

Paragraphus V.

occupatio nostra, & jugis nostra exercitatio, si primus Parens noster servasset innocentiam, & originalem Justitiam, quam in prima Creatione receperat; nam si hoc fuerit, dicit Sanctus Augustinus, (L. 20. de Civit. c. 26.) homines qui omni peccati labore caruerint, obliuiscunt se Deo, tamquam sanctas hostias, & immaculatas. Sed quoniam per hujus Protoparentis nostra rebellionem, & inobedientiam de gratia decidimus, & defecimus ab officio gratitudinis nostra, nosmet indignos præbuumus munieribus, & largitatibus Dei, duabus prioribus obligatiōibus nostra, alio duo accreverimus officia vel, ut dicam melius, alio due obligaciones, & duo alia necessitates ex parte nostra, altera quadem mulcedi justam illius iracundiam, irritatam ab ingratisitate, & superbia nostra; altera vero profundi submissionem, ut bonum illud operemur, quod nobis faciendum est, & incellanter invocemus subfusum gratiarum sue; ita hinc quatuor existant obligatio- nes generis, que in eo, in quo sumus statu, occupare debent totum vitam nostram spatiū: videlicet, colere Deum propter id, quod est; illi gratias agere ob accepta beneficia; Justitiam illius satisfaciere, opem ejus implorare, tecundum eas, quibus urgemur, necessitates. Sed quoniam nam homines melius possumus his defungi munieribus, quam per sacrificia, quia offerunt Deo? Nonne in Altaris Sacrificio medium habent sufficiens illis satisfaciendi?

Sacrificium semper habitum fuit, tamquam precipuum Religiosum, officium, & Signum maxime essentiale supremi Cultus, qui unum tantum debetur Deo; si homines se tenerent, nisi crediterint honorare Divinitatem tantum, quantum ejusdem aliquam habuerunt idealē, semper honorem, hunc conseruare, vel ritus, scilicet oblationem in sacrificiorum oblatione. In omnibus statibus Religionis vera oblatio fuerunt sacrificia, oblatio queque fuerunt in omnibus religionibus factis, que-

rit, & hoc Sacramentum simile est commemorativum. Sa- crificium Crucis, quia illud supponit, & continet. Sacri- ficiū hoc est realē, & verū, quantam ibi fit Oblatio ve- ra Deo Victimæ realiter praefertis sacrificata per mysti- cam defunctionem. Vt Salvatoris. Sacrificium hoc est commemorativum Sacrifici Crucis, quoniam non offerunt, nisi per relationem ad immolationem Victimæ, & effusionem Sanguinis, que facta fuit in Cruci, & quam Oblatio Missa supponit, & necessario complectitur, quemadmodum indicat explicita Ecclesia in precibus, quas consti- tuit in ore Sacerdotis ad oblationem significandam.

Sacrificiū finis est tribuere Deo quatuor insignia nostre Religiosum officia, scilicet adorationem, gratiarum actionem, satisfactionem pro peccatis, & orationem. Hac pri- mitiva, & essentia nostra Religiosum officia, repræsen- tabant variis veterum Sacrificiorum Specibus, qua erant holocautum, vel mera adorationis; actionis gratarum, expiationis pro peccatis, imprecationis, & orationis. Sa- crificium Altaris omnes has continet species perfecte in unitate sua, & J. C. ibi offerit se Patri suo, tamquam adoratio, gratiarum actio, satisfactio, & oratio Ecclesie fuit.

Primum effectus Sacrae Crucis in Altaribus no- stris est expiri peccata nostra, mulcere Iustitiam Dei per dignam satisfactionem, esse preium, quo Animæ nostra redempta sunt de potestate Demonum & inferni: nam per Eucharistiam, quatenus est Sacramentum, fit applicatio Sa- crificii Crucis oblati Doo, pro Redemptione Animarum no- strarum, quemadmodum dicti Missæ Canon. Secundus ef- fectus est promovere nobis gratiam, Sanctitatem, fidem, spem, & Caritatem, ut efficiamur filii Dei, & mox he- redes, & coheredes Iesu Christi. Hoc Ius adquisitum, no- bis fuit per meritum Sacrificii Crucis, & applicatum per Eu- charistia Sacramentum. Tertius effectus est, supplice impo- tentiz, in quo sumus dignae adorandi Deum, offerendi, il- lius actiones gratarum, respondentes incomprehensibili magnitudini misericordiarum, & beneficiorum, quibus nos cumulavit, eique alia præstanti religiosis obsequia.

Notandum est, magnum interest differen- tiam Sacrae Crucis etiam in oblatione. Differen- tiam, quam illi rebus, in omnibus praestare debet, per organum Maylis fidelis Servi sui præcepit, ut sibi, quoniam Sacrificiorum genera offenserunt. Primum era Holo- caustum, de quo nihil supereste debet, ut intelligenter obsequium, quod Deo praestandum erat, esse, rite confu- mere, & coram Deo exanimare per ignem ardentissimi amoris. Alterum era Victimæ, quam immolabunt pro peccato, & que hoc nomine appellabunt, ut intelligent, hostiam propitiatoria, quam ab illis expetebat Deus, esse Cor contritum, & humiliatum. Dux reliqua oblationes, hostis pacifice, vocabant, quas altera quidem offerebatur in gratiarum actionem pro accepis beneficiis, altera vero ad recentes gratias imprestandas. Hoc erant Sacrificia, quæ ab hominibus in lega antiqua, Dei iussu, offerebantur; sed Sacrificia, quæ a S. Paulo vocante sterilia, & infra- elementa, quæ per se cæbant virtute qualibet, & vi, nisi fides accederet offerentium; neque accepit erant Deo, nisi habita ratione magni hujus Sacrificii, per quod J. C. obtulit seipsum modo exuento super Crucem, & quod con- tinuandum erat quotidie per mysticam immolationem in- cruciatus, sicut in Szabolcium omnium consummatio- nem.

Tridentinum Concilium accurate animadversit, Deo Uni- fice Sacrificium offeri; nam quævis fiat Sanctorum Altaris uni- Deo, offer- tur.

De Sacri- ficiis legis- antiqua.

Definitio

Sacrificium, quod actus est virtutis Religionis, est obla- tio exterior rei sensibilis Deo facta cum ceremonia, per ministrum legitimum, secundum divinam institu- tionem, cum mutatione, vel destructione rei oblate ad pro- ficiendam supremam Dei in nos potestatem, & ad præstam- infinitam ejusdem Majestatis honorem illi debitum ab omnibus rationabilibus Creaturis. Hanc definitionem præbent Theologi, secundum quam, Sacrificium in propria signifi- catione sua distinguunt ab alia qualibet actione virtutis ad Dei gloriam relata: Sacrificium, inquam, peculiari- ter, quanto flagitior conditions. Quodquidem est exterior collatio sensibilis rei altius; opus est, ut Sa- crificium sit publicus cultus, per quem, quicumque sunt ejusdem religionis, colunt Deum; ideoque sit subiectum oculis per oblationem rei altius sensibilis; 2. Opus est, ut res oblatio aliquam recipiat mutationem; aliquo non profitetur dominum supremum, quod haberet Deus super- crea- tura, tamquam primus, & supremus entitatem omnium Dominus: hac autem mutatione fit per defunctionem, vel consummationem Victimæ, aut rei oblatione. 3. Opus est, ut huc oblatio fiat Deo uni, non autem Angelis, neque hominibus; quia hic est latius cultus illius dumtaxat debitus, qui summus est Creatorum omnium Dominus. 4. Opus est, ut huc oblatio fiat per ministrum legitimum, qualis est Sacerdos ad hoc deputatus; nam licet quilibet offerre possit interiora Sacrificia, atque etiam exteriora honorum operum suorum, & in hoc sensu quilibet appellari possit Sacerdos; nihilominus verum Sacrificium eo in sensu, in quo istuc accipitur, nec fieri, neque offerti potest, nisi per publicum ministrum huic muneri destinatum a pro- bata auctoritate. Hoc omnia supponenda sunt ad per- tractandum Altaris Sacrificium, cui Missa nomen tra- ditur.

Missa est actus Sacerdotis in qua per divinam J. C.

Missæ vel

delium praxis, ubi divino huic adhaerat Sacrificio, confaciare omnia opera, merita, & quidquid boni faciunt cum Sanguine Victimae sicut, ut favorabiliter excipiuntur a Deo, & flecent eum Iustificant: quoniam hac opera nalam habent vim, & efficaciam; nisi quatenus illam a Salvatoris meritis mutuantur.

Sacerdotio virtutis meritis mutuantur.
Sacrificium Missie dicitur Eucharisticum propter unum ex iis finibus, propter quos institutum fuit, ut videlicet gratias agamus Deo de collatis beneficiis, & quod nobis quotidie a Deo nobis conferuntur. Hac istuc recensere, ne Deo nobis ceterum est; opus enim est omnia numerare vita non solitaria. stra momenta, omnia naturae, & gratiae bona, & in hoc

ura monstra, omnia natura, & grata bona, & in hoc numero nonmetipos, quidquid fumus, quidquid habemus & quidquid a divina bonitate speramus, & expectamus. Sed homo nihil inventit in seipso, neque in omnibus Creaturis dignum, quod offerat Deo in remuneracionem tot beneficiorum, ideoque divinum hoc Sacramentum institutum est, ut Deo gratiae habeantur, quantum bonitas eius meretus & infinita eius liberalitas exigere potest. Nam secundum S. Chrysostomum sententiam, ob id praecepit fuit Sacrificia: proper nibil aliud, sacrificium fieri permisit Deus, quia ut ad gratitudinem omnes adducuntur. Ratio est, quia infinita requireretur gratitudo, proper infinita beneficia; quia aliquis esse debet propositio inter haec duo; & quamvis nobis supradicta semper debita erga Deum, a quo omnia consecuti fumus, & cui nihil reddere possumus, nisi propria ipsius bona; tamen certum est, illum semper exigitur ab omnibus gratitudinis monumenta, & gratarum actiones pro bonis, quibus semper populum suum cumulavit: sed, cum eius beneficia tunc fines suos haberent, satis erat illigratiarum actio, finita per oblationem animalium, & fructuum

terre pro terce bonis, quæ illi percepserant. Sed in lege nova multo majora debemus illi, quia dedit nobis Filium suum, & hic filius patens est mortem, ut nos liberaret servitio peccati, & a morte aterna. Misericordia deinceps ad nos Spiritum Sanctum, ut nos sanctificaret; nobis Calum aperuit; verbo, tot nobis conculit bona, quæ supererant cogitationes nostras, immo etiam defideria; non fecit ac omnes nostras gratiarum actiones. Quomodo igitur pares illi gratias referre possumus, nisi per Sacrificium dignissimo, & quo non tantum reddimus illi, quantum ab eodem acceptimus? A S. Thoma (*In Epist. ad Rom. let. 5.*) discimus veritatem hujus rationem, quia dicit: per eadem viam, per quam Dei gratia venient ad nos, eadem redire debent ad Deum, per gratiarum actiones; sed nosne per J. C. gratia, & dona Cœlestia a Deo venient ad nos? ideo per ipsum J. C. illi debemus nostras gratiarum actiones rescribere.

Finis Sacrificii Missæ est etiam offerre illud ad obtinendā a Deo omnia, quā ab illo cipitum, & quibus indigit: unde factū est nomen Sacrificii imperatorī; per hoc enim imperare possumus tamen omnia bona Animæ, & Corpori necessaria pro nobis, cum pro aliis, quod inituitur verbis Domini; si quid petiri solet. Parere in nomine

meo, dabit vobis. (Iohann. 15.) Quis autem melius petit in Nomine Salvatoris, quam qui impertratur, quod flagitat, praesentat non solum merita, sed etiam perfornata Filiū Dei latentes sub accidentibus Panis, & Vini? Atque Sacramentum hoc habere virtutem non solum proficiendi offerenti, sed etiam impertrandi pro se, & pro aliis, quicquid petit. Unde oritur, tantum celebrantem, quantum, qui adstant celebrant, offerre posse divinum hoc Sacramentum pro fidelibus omnibus generant, vel fingillatum pro aliquo, pro Ecclesia sua universa, pro publicis necessitatibus, pro vivis, atque defunctis, qui, cum obseruent diem suum in gratia Dei, non sunt tamen proflus a peccatorum furore maculati emundati: nam secundum confitentem Apostolorum traditionem non minus licet hoc Sacramentum offere pro Animabus, que in Purgatorio detinentur, quam pro latissimis peccatorum viventium, & peccarum quas meriti sunt. Dic etiam potest ex mediis omnibus, que apta sunt ad levandas, abbreviandoque crucifixus harum sanctarum Animarum, promulgatum, atque certissimum est Missa Sacramentum, de qua re unanimes Sanctorum Patrum, qui omnibus facultibus floruerunt, confessus & Sacerdotum Tridentini Concilii auctoritas, nullum dubitandi locum relinquit.

Sacerdium cuius auctoritas, nullum dubitandi locum relinquit.
Theologii omnes contentiunt, primum finem, pro quo
hoc Sacrificium fuit institutum, exitisit, ut honor habere
tur Deo, & divinae Majestati illius summum praefatrum
obsequium. Haec de re praetiar illi, quod in lege veteri,
Sacrificium honoris vocabatur: *Sacrificium in honore*, vel
holocaustum videlicet illud, ex quo Deus maiorem percipi-
pit gloriam; propterea quod hostia tota redigebatur in
cineres, quin aliqua ex ea remaneret particula. Verum in
Altaris Sacrificio, Dei Filius offert se Patri in honorem,
& in perpetuum holocaustum; Cor eius est Altare, amor
eius ignis est; jugiter consumans illud, quia tamen omnino
illud ablutum; ibi ponitur, tamquam immolata Vi-
ctima, & in hoc ita permanere vult ante Oculis Patris
fui; & quia, neque in Calo, neque in terra ultra inventi-
tur Creatura satis digna, ut fungatur officio Sacerdotis et
cius fidicibus, ut illi maxima, qua fieri potest,
reverentia, & cura adstant, ante cetera prodeat ejusdem
effectus cognoscere. Primus est, expiare peccata, lenire
Iustitiam Dei, illi satisfaciendo, eis Redemptionem no-
stram, & pretium quo Animæ nostra eruerunt ex potestate
Dæmonis, & inferorum; quia per Altaris Sacrificium
sit applicatio Sacrifici Crucis, quod oblatum est Deo, pro
Animarum Redemptione. Secundus effectus est merori no-
bis gratiam, Sanctitatem, & Spiritum Dei, fidem, spem,
& caritatem, ut efficiamur filii Dei, & mox heredes,
coheredes autem J. C. Hos ju nobis adquisitum est, per
merita sacrificii Crucis, & applicatum nobis per Eucharis-
ticæ Sacrificium. Tertius effectus est, supplicare importunitatem
in qua sumus, Deum dignè adorandi, preffandi illi gratiarum
actiones parés incomprehensibili Magnitudini mis-
ericordie eius.

De
nisti-
hoc
sum

七八

Sa-
vir-
ena
cri-
dif-
is

Paragraphus V.

128

ricordiarum, & beneficiorum, quibus nos cumulavit, atque offendit eidem cetera Religionis officia. Primus effectus Sacrificii Iesu Christi representabatur in lege veteri, per sacrificium, quod vocabatur *Sacrificium pro peccato*. Secundus per hostias pacificas; tertius vero per holocaustum; ideoque adorabile hoc Sacrificium imperfeta unitate sua, repletus veritatem omnium specierum, omniumque figurarum Iesu antiquorum.

diligentissime evitare habet. Paulus. Tandem, ut Religio præfervatur a vicevitudine dominationum, & variis numeris sermonis, atque ut Cultus, ac divinum servitium ea reliqueretur in lingua, quam Apolloti, apostolicque Virtus confererat, ne crebri reformatio corrumperetur.

Pernicilis error est credere, quod Sacrificio Missa in peccati mortali statu afflire, sit recente committere peccatum: hoc enim est usum orationis illius, item letabili; caligine.

que figurarum legis antiquæ.
Chrysostomus, ubi explicit omnia S. Pauli Apostoli argumenta, quibus probatur Unitas Sacrificii Iesu Christi in Cruce immolati, proponit sibi hanc Ueritatem observationem: *nam etiam si unum corpus sumus, non etiam*

jectionem, & querit, utrum quotidie offeratur necne Sacrifacium in Ecclesia. Verum est, inquit, Non J. C. offerre quotidianum, sed hoc sit in commemoratione Mortis eius; sed hoc est unum tantum Sacrifacium, non plura; sed quotidianum nam, adit ille, hoc unum est Sacrifacium; non plura; quia semel tantum oblatum fuit, quemadmodum summi Sacerdotis Sacrifacium, semel tantum quotidianus offeratur in Sanctuario, hoc Sacrifacium erat figura Sacrifacij Christi. Non offerimus hodie Victimam unam, & cras alteram, quod in lege fieri coauferat, sed offerimus quotidie Victimam eamdem; unde oritur hoc unum tempore Sacrifacium: Si enim interfundere effet, plura esse Sacrifacia, quia offetur quotidianum; ob eandem rationem, dicendum est plures esse J. C. quia J. C. in pluribus locis offertur; quod falsum est, quia Unum dumtaxat est Corpus, non plura Iesu Christi Corpora; & quoniam offertur pluribus in locis, tamen idem, & unicum est Sacrifacium, & in praefatentrum offerimus hoc idem Sacrifacium, quod illi tunc obludit, quoniam non absimilatur. Hoc fit in memoriam illius, quod tunc factum est, quippe dicitur: *Hoc facite in manu commemorationem.* Non facimus ipsi Sacrifacium alterum, quemadmodum magnum Legis antiquus Sacrefacies faciebat, sed semper illud ipsum in itauramus, vel potius Sacrifacii illum memoriam facimus. Nihil afferi potest apertius. S. hic Doctor fatetur quotidie illud offerri Sacrifacium, quod semel obludit J. C. & quemadmodum Iesus pluribus in locis oblates, est idem ubique, & unum ducasat Corpus habet; ita unum, & unicum quotidie offerri Sacrifacium.

In lege veteri in nomine tantum Iudaorum immolabatur Animalia in Templo Ierusalem; & in Ecclesiis catholicae nomine offeruntur hodierna die in universa terra hostia pura, & Sancta, quam offerentur prædicti Malachias Propheta; qua in re animadverendum est, quemadmodum dicitur in libro eius de Iuda et Ioseph, capitulo 1. pars variaria circumstantiarum componentium id, quod ipsi appellamus Sacrificium Missæ. Quod autem spectat ad originem huius nominis Missæ inde ortum est, quod ab absoluto Sacrificio, fidelium corū dimittitur per haec Verba, quae Diaconus elata voco proferentes: *Ite Missa est.*

Alibi ne praterquam in Mida inventetur hoc Sacerdotium, & Sacrificium J. C. secundum Ordinem Melchitescum; in novissima Cena, quam fecit cum Apostolis suis, hoc ille Sacrificium instituit, & Sacerdotes ordinavit, qui

Misam, celebrati, cuius quilibet Christianus, qui Ecclesie membrum est, non potest aliquam sibi parte vindicare. Cum Corpo confitemus, & spiritu, & utriusque auctor sit Deus, opus est, ut utrumque particeps fat illius adorationis, quem dehems illi: Ecclesia huic ianixa fundamento regit cultum nostrum, effectuque, ut hic non sit ita interius, ut extrinsecus non prodeat; etenim, si cetero oportet, ut spiritus nostri Religionem comitetur. Religiosus corporum nostrorum fitus; opus est etiam, ut obsequia, & adorations corporis nostri amumenta obsequiis interioribus, secretilique mentis nostra adorationibus; itaque quodcumque officium, aut Ministerium exercant Christiani erga Misam, five offerant, five audiant, debent hoc perfungi munere, cum modestia, timore, attentione, observantia, & Pieratis sensu; quo etiam prodire debent extrinsecus.

Dicit fortasse quispiam, quod solatium haberi potest in Celebrazione Sacrorum Mysteriorum eo in sermone, qui ignoratur; & quomodo, cum rudes simus, & ignati, respondere possumus. *Amen* tue gratiarum actioni, secundum S. Pauli verba? Sed quid? queritur neho diuina die, ut olim in Ecclesia primitiva, donum linguarum, quo nonnulli abebantur, & quoniam corrigitur conatur Apostolus? nonnavigat. *Cetero vero, omnia sicut in aliis, etiam in hoc, sunt in aliis.*

voci Oraculo explicantibus vobis ceremonia nostra, & nostra Mysteria? earum veriones nonne populi manibus resonuntur? nuncquid fucus fieri vult vobis, aut sanctuarum rerum auferri cogitio? Cognoscite tamen intentiones Ecclesie: noluit Deus Scripturas, quae sunt immutabiles, mutari sicut linguis; quae corruptur, & innovantur. Patres nostri, accuratissime retinuerunt veteres Oblationum nostrorum formulias, ut usus nostri essent uniformes, & universalis Ecclesia linguam haberent universalem, & quemadmodum unam duxerat habebat fidem, ita communem haberet idioma, quo plures nationes finibus pollicent communicae: voluntarum veterem servari fermonem ad innundandam fidei antiquitatem, ut fideles certo scirent esse credere id, quod semper creditum fuit, quia loquimur eo modo, quo fere semper, in J. C. Regno, homines locuti sunt. Creditit Ecclesia retinendam esse linguam hanc ab omnibus probatam, ut servaretur dignitas, & Majestas rerum sacrarum, ut haec unitio nostra in tota J. C. familia retinetur, & ut evitarent profanas novitatis Verborum, aut Vocabulorum, qua-

Hondry Bibl. Conc. Thol. de Myster. Tom. II.

proprium est illorum, qui ordinati sunt; ut conferrent, & offerant in Altari Corpus J. C. quatenus Sacerdotes; sed alterum commune est omnibus viventibus Ecclesie membris, inter quorum utrumque nexus est arcus adest, ut S. Augustinus (*l. 10. de Glos. c. 19.*) ausus fuit dicere: se non credere Sacrificium offerri posse, nisi illi, cuius nos ipsi esse debemus Sacrificium invisibile in cordium nostrorum Sanctuario. Nam de causa summus ille Vir de utroque loquitur, tamquam invicem inseparabilibus, & hoc significat, nos quatenus Christianos, particeps esse Sacerdotii J. C. & per hoc generale Sacerdotium adfidentes Sacrificio Missae, nos simul omnes conferare Corpus Salvatoris adhuc est ipsi J. C. tamquam summum Pontificis, & Ecclesie Ministerio, qui illam representant, & palam operatur Sacrum hoc Mysterium, juxta ea, que nos docent Sacrae Canonis verba.

Dens in Sapientia, & amor Filii Dei in hoc Mysterio, in quo exigit a nobis, ut eidem adstantes adficiamus interiori nostro, & obstruimus membra nostra, ut in eisdem coniunctim, & communione, & sacrificio, quod illi offert Sacerdotum Ministerio; nam vero sacrificium nostrum, cum polluta habemus Corpora, & Animas per peccati corruptionem, nos redactos fuimus ad impotentiam offendendi nostrem ipsam Deo, per Sacrificium ipso dignum nos adhuc in ignorantia tenebris fuimus, & ignoramus quid nos effici faciemus, ut digne hoc munere perfugeremus; sed modo per Salvatoris gratiam ablata fuimus habentes difficultates; nam per Sacrificium suum taliter expravit Animas nostras, ut ejusdem spiritu perire, & mente Sanguinis ejusdem adjice, quod nobis applicatur in Missa, nulla re caream, ut efficient accepimus Dei oblationem nostrum metropolitum, & dignam, quae concorditer Oblationem Corporis, & Sanguinis hujus Hominis Dei, & eo in statu, ad quem se fereat inter manus Ministrorum suorum, per Consecrationem, ostendit nobis quid faciendum sit, ut simus, tamquam ille, holitas pure, & acceptabiles in oculis Altissimi. Nostrum igitur est nosmet perfekte confecare Deo adfidentes Sacrificium, quod fit Corporis Filii sui, habentes ad id oculos nostrorum semper praefectos Prototypum nostrum, scilicet J. C. immolatum sub speciebus Sacramentalibus, & meritum oblationis ejusdem, quae suppleret defectibus nostra; cum in nobis necessarium est dumtaxat, ut adhibeamus intentionem, & attentionem auctoritatem hoc dignum Ministerio.

Nostra verum est Sacrificium requiri in Christiana Religione, non autem simplicem Commemorationem, & imitationem Sacrificii; nulla enim unquam Religio caruit Sacrificio. Nonne quoque pater Sacrificium Christiana Religionis alius quibuscumque præcellere Sacrificiis, quia Christiana Religio ceterorum est prestantissima? & arctissimas habet Dei summa oblationes, & iniquas indiget subditis? Igitur oportebat, ut novaz legi Sacrificium infinitam haberet, & dignitatem, & pretium; quoniam omnia in hac legi infinita sunt; auctor, doctrina, præstigia, placita, præcepta. Primus Sacrificator fuit J. C. neque alii quærebat; verum, cum ad finem usque seculorum producere deberet manus, & Sacrificiū exercitum; hoc Sacrificium esse debet Vita fui ipsius, non autem Animalium, que Deus aperte non amplius offerri posse declarat; non hominis, vel alterius cujaslibet Creatura, quia homo immolari non potest ex pacto, quod deceat immensitudinem, ac sumnum Dei Dominationem, omnique perfectio eius, que finibus carent. Igitur illi sacrificanda erat Vita omnium prastantissima, qualis erat Vita Hominis Dei, non illa quidem in idea, & imagine, neque tantum in memoria, quod non esset Sacrificium, quemadmodum tabula non est autographum rei, quam repræfaretur; sed re ipsa, & realiter veluti Sacrificium Crucis. Hoc autem Christianum non esse debet cruentum, & crudelē; quia J. C. ita refuxerit, ut nequeat ulterius mori; igitur per Sapientiam proforsus divinam J. C. institutis Altaris Christiani sub symbolis Panis, & Vini, in quibus est, tamquam in statu mortis, qui morietur; ubi manducatur, qui lanietur; requirebat Mors cruentaria, & realis, ut mereretur, & satisfacceret; requirebatur Mors Sacramentalis, & innocens, que esset. Sacrificium commune, applicatio, & initiauratio primi; Hoc ipsum quidam habet prærogativas praæterea, Mors enim eructa fuit actio naturalis, & humana; nec autem supernaturalis, & divina, illa Crudelitatis Opus, hoc actus Peccatis, & Religionis, illa semel tantum, & uno tantum in loco facta, qui Calvarius est; nec autem secundum Malachitæ prædictum, omnibus Mundi locis, & quotidie.

Ceruum est Deum ab hominibus expectare non potuisse culsum supremam suam Majestatem dignorum, illo, quem recipit a Filio suo immolato sub Sacramentalibus speciebus per duplicitatem ex causa, quam prima est, ipsum videre Deum culsum in sibi parem humiliatum, atque extinxit, ac se ad ipsi ecepit, per hanc gloriam Sacrificantem; altera vero est, quod hic Hoc Sacrificium mox Deus sibi offerit illi per Sacrificium Voluntarium, at nulli sibi. que in aeternum. Humilitas Dei sibi aequalis est infinitus honor; Sacrificii perenitatis ostendit aeternitatem essentia sua infinite adorabilis. Quod ad primam attinet causam,

PARAGRAPHUS VI.

Deleti ex Aeneis, recentioribusque Concionatoribus loci hujus argumenti.

Quid sit Missa. Sacerdotium, a quo & quando fuerit institutum.

Missa est Sacrificium, hoc est Opus supremus, realis & sincera professio per visibilē ceremoniam intimā, & necessaria submissio nōstrā Enti Superiori, quod non nisi Deus esse potest, qui referavit hoc sibi, tamquam precipuum ius sibi debitis adorationis. Sacrificium hoc institutum fuit a Iesu Christo, qui, S. Cyrilus ait, *Easternum habens Sacerdotium, eterna unctione Sacrus ante omnia facultas; novam Legem irrogans, instituit hoc Sacrificium Corporis, & Sanguinis sui, pretiosum monumentum infinita sua Caritatis erga homines.* Fatali ea Nostre, que tradendus erat, offererat se Patri suo, sub speciebus Panis, & Vini, cum simus esset, inquit S. Paulinus, & Sacerdos Victimæ fuit, & Victimæ Sacerdotis, qui ipsum erant repræfaturi, ut hos ipsum facerent usque ad Sacerdotum consummationem. Flebile informans Eucharistia formis de Missa.

Dicit fortasse potest, ut dicunt heretici, Crucis Sacrificium fuit, & Ecclesiam non indigere altero; nam, & crucis unita, & idem sicut in missa.

Excellens huius Sacerdotii & missæ eloqua.

Et igitur in Ecclesia divinum Sacrificium, quod Tridentina Synodus antonomastice vocat Opus Dei; divinum in principio suo: Deus enim Unus per potentiam suam parat mortuando Panem, & Vinum in Corpus, & Sanguinem J. C.; divinum in medio: Deus quippe Unus Homo factus est, ut esset Victimæ idonea ad maiorem etiam Supremam Majestatem lacessit; divinum in fine: Deus enim Unus est potest objectum obsequiorum infinitorum, & divinum hujus Oblationis; divinum in duratione, quemadmodum Daniel predixit; Jesu Christus in Cruce moritur generatim pro omnibus hominibus; in Aria est in statu Mortis pro pecuniarum, perinde ac moreretur adhuc pro re solum. Sanguinem haec artillomas, cuius Vox melius exauditur, quam vox sanguinis Abel. Attollimus Agnum immolatum, ut presentem illum Dominum eo modo quo S. Joannes nobis describit stantem, ac veluti supplicem coram Throno divinae Majestatis. En duplice verbo quid sit Missa: offere Deo Eterno Patri Corpus, & Sanguinem Filii sui sub symbolis separatis, ac destinatis ad Mortem illius annuntiacionem; cetera vero, preces, benedictiones, Ceremoniz, non sunt aliud, nisi apparatus, vel venerabilis Sacrae comitatus. *Idem.*

Quemadmodum huius Sacerdotii & missæ eloqua.

Missa est nova Religionis Sacrificium factum secundum ordinem Melchizedech. Insignes hujus Pontificis qualitas, Sacrae missæ, quas Apolotus ostentare gaudet, & quae sunt filialis Iesu Christi figura; Panis, & Vini, quae sunt Oblationis eius materia, id liquido probant. Hoc est verum Sacrificium, actus publica Religionis, institutus a Iesu Christo, observatus ab Ecclesia, ad honorandum Deum, per Victimam, qui nulla fuit unquam angustior ad profundam submissionem nostram supremam Dominationi in profunda humilitate. Mutatio Victimæ facta per Consecrationem Panis, & Vini, quae sunt Corpus, & Sanguis Iesu Christi, species etiam destructionis, per mysticam separationem Corporis, & Sanguinis, & per mysticam representationem Crucis Sacrificii in Calvario, patiti; Oblatio facta in omnibus, cum ex parte Victimæ, quae est Jesus Christus, cum ex parte Ministerii, & actionis Sacerdotis sui, ipse hoc exercet in seipsum. Ubinam alibi, præterquam in Missa inventetur hoc Sacerdotium, hoc Iesu Christi, Sacrificium secundum Ordinem Melchizedech? non loltis quære illud, neque in Nativitate sua, ubi secrete se obtulit Patri, neque in Cruce, ubi facta est Sanguinis effusio; sed in Coena, in qua sibi quodammodo referavit hujus Sacrificii institutionem. *Idem.*

Decretum Dei Filium institutum est hoc Sacerdotium.

Beatis illis temporibus, quibus Christiani puritas vivebat, & fervor, non fuit necesse, ut Ecclesia filii suis audiret Missa auditionem imperaret; Apostoli sanctum hunc, & Missifam religiosum morem invenierat; Ecclesia omnes in Ortu illum fecit euanescere; Fideles omnes confluenter in locum, ubi Panis fractio peragebatur; quo nomine Sacrae vobabantur Mysteria, ut profanis celarentur ea, que cognoscere non mererantur. Nulla qualem lego hoc facta jubebantur, sed mera lex Caritatis, quam Spiritus sanctus nuper in Cordibus eorum insculperat, & cuius impressiones adhuc erant recentes, majorum vim apud illos obtinebant, quam omnia precepta, que illis potuerunt irrogari. Utinam libera pietas, & voluntaria obediencia præterficeret omnes hasce regulas, atque præcepta, que necessitas institutis iustis in Christianismo! Fatenendum est fervorem hunc non diu vigilare; perfectiones, que illum extinxerant, multo magis soverint, & Ecclesia tranquillitas, que illum soverere debebat, prope fuit, ut illum extinxeret. Paullatum disciplina remissa fuit, pax libertatem invenit, spiritus otii, & molitie in Christianam Religionem adrept, zelus divini cultus, & publicarum precium incepit, homines facti sunt minus religiosi, minique assidui in Religionis exercitiis; corruptio, cum

nostris in Missa Sacrificio, ut ipse ille sit pretium suum beneficiorum. In eo fit equalitas doai, & gratitudinis; Deum accepimus per Incarnationem, & Deum reddimus per Eucharistiam, menam ubi nobis proposuit Corpus suum in Animarum nostrarum alimoniam, sibi in Altare convertit, ubi exponit hoc ipsum Corpus in Sacrificium; Sacramentum quidem pro meritis nostris, pro honore autem suo, Sacrificium: Sacramentum, quod nobis spirituale largitur vitam; Sacrificium, quod Deo tribuit honorem infinitum, & laudem aeternam. En igitur Sacramentum hoc compositum ex Corpore, & Sanguine Iesu Christi, quod ipse semel obtulit Patri suo, pro hominibus Redemptione; sed quod a nobis offerri jubet quotidianè per peccatorum nostrorum propitiatione, & pro commemoratione Peccatorum suarum, fūrūrum misericordiarum. *Idem.*

Sacerdotium
Altaris, &
Crucis unita,
& idem sicut in
missa.

Dici forte potest, ut dicunt heretici, Crucis Sacrificium fuit esse, & Ecclesiam non indigere altero; nam, & crucis unita, & idem sicut in missa.

Quam in intentionem habere valente celebrazione hoc missæ.

Et igitur in Ecclesia divinum Sacrificium, quod Tridentina Synodus antonomastice vocat Opus Dei; divinum in principio suo: Deus enim Unus per potentiam suam parat mortuando Panem, & Vinum in Corpus, & Sanguinem J. C.; divinum in medio: Deus quippe Unus Homo factus est, ut esset Victimæ idonea ad maiorem etiam Supremam Majestatem lacessit; divinum in fine: Deus enim Unus est potest objectum obsequiorum infinitorum, & divinum hujus Oblationis; divinum in duratione, quemadmodum Daniel predixit; non compotum, ut olim ex plurimis Victimis, sed ex una tantum, quae sepe perent in Altaribus nostris, que fine illa divisione se multiplicat, qua sacrificatur, absque eo quod consumetur, quia est immortale, & impenitibile Corpus J. C. & huc est magnifica, universalis, & pura Oblatio, quae ab Ortu in Occasum defert glorianam. Ita Deus ipse loquitur per Malachiam Prophetam. Audite illum cum docilitate, ac reverentia, a Solis Ortu, si quis ad Occasum, magnum est nomen meum in gentibus. (*Malach. 1.*) Undique video Aras outhas Sacrificii, in honorem meum: in omni loco Sacrificatus. Ubique quotidie offertur mihi Oblatio, Victimæ munda, & sine macula: ex offerto Nomini meo oblatio munda. (*Ibidem.*) Quoniam igitur haec Victimæ est, de quo gloriatur Dominus, quae illi acceptabilis est, & in qua complacet sibi: sunt ne Vitali, & Tauri, cuius cratus, & impurus crux illi carus esse non potest? Suntne Opera nostra, in quibus felix semper regnat nequitia, in quibus Caro, & Sanguis tantum possunt? in quibus cupiditas fera per secretas vanitates, & impenerabiles avaritiae, fetae committunt? sunt ne preces, quae mens evagatio, tedium, impatiens, amor proprii crebro concomitantur? Non proculdabo. Magnum hoc Sacrificium illud est Missa, quod ubique terrenum offertur pro peccatorum nostrorum propitiatione, & satisfactione; pura, & per seipsum Sancta Oblatio, cuius Sanctitatem neque indignitas Offerent, neque Adstantes irreverentia quidquam possunt offere. *Idem.*

*Quoniam igitur haec Victimæ est, de quo gloriatur Dominus, quae illi acceptabilis est, & in qua complacet sibi: sunt ne Vitali, & Tauri, cuius cratus, & impurus crux illi carus esse non potest? Suntne Opera nostra, in quibus felix semper regnat nequitia, in quibus Caro, & Sanguis tantum possunt? in quibus cupiditas fera per secretas vanitates, & impenerabiles avaritiae, fetae committunt? sunt ne preces, quae mens evagatio, tedium, impatiens, amor proprii crebro concomitantur? Non proculdabo. Magnum hoc Sacrificium illud est Missa, quod ubique terrenum offertur pro peccatorum nostrorum propitiatione, & satisfactione; pura, & per seipsum Sancta Oblatio, cuius Sanctitatem neque indignitas Offerent, neque Adstantes irreverentia quidquam possunt offere. *Idem.**

*Quoniam igitur haec Victimæ est, de quo gloriatur Dominus, quae illi acceptabilis est, & in qua complacet sibi: sunt ne Vitali, & Tauri, cuius cratus, & impurus crux illi carus esse non potest? Suntne Opera nostra, in quibus felix semper regnat nequitia, in quibus Caro, & Sanguis tantum possunt? in quibus cupiditas fera per secretas vanitates, & impenerabiles avaritiae, fetae committunt? sunt ne preces, quae mens evagatio, tedium, impatiens, amor proprii crebro concomitantur? Non proculdabo. Magnum hoc Sacrificium illud est Missa, quod ubique terrenum offertur pro peccatorum nostrorum propitiatione, & satisfactione; pura, & per seipsum Sancta Oblatio, cuius Sanctitatem neque indignitas Offerent, neque Adstantes irreverentia quidquam possunt offere. *Idem.**

*Quoniam igitur haec Victimæ est, de quo gloriatur Dominus, quae illi acceptabilis est, & in qua complacet sibi: sunt ne Vitali, & Tauri, cuius cratus, & impurus crux illi carus esse non potest? Suntne Opera nostra, in quibus felix semper regnat nequitia, in quibus Caro, & Sanguis tantum possunt? in quibus cupiditas fera per secretas vanitates, & impenerabiles avaritiae, fetae committunt? sunt ne preces, quae mens evagatio, tedium, impatiens, amor proprii crebro concomitantur? Non proculdabo. Magnum hoc Sacrificium illud est Missa, quod ubique terrenum offertur pro peccatorum nostrorum propitiatione, & satisfactione; pura, & per seipsum Sancta Oblatio, cuius Sanctitatem neque indignitas Offerent, neque Adstantes irreverentia quidquam possunt offere. *Idem.**

*Quoniam igitur haec Victimæ est, de quo gloriatur Dominus, quae illi acceptabilis est, & in qua complacet sibi: sunt ne Vitali, & Tauri, cuius cratus, & impurus crux illi carus esse non potest? Suntne Opera nostra, in quibus felix semper regnat nequitia, in quibus Caro, & Sanguis tantum possunt? in quibus cupiditas fera per secretas vanitates, & impenerabiles avaritiae, fetae committunt? sunt ne preces, quae mens evagatio, tedium, impatiens, amor proprii crebro concomitantur? Non proculdabo. Magnum hoc Sacrificium illud est Missa, quod ubique terrenum offertur pro peccatorum nostrorum propitiatione, & satisfactione; pura, & per seipsum Sancta Oblatio, cuius Sanctitatem neque indignitas Offerent, neque Adstantes irreverentia quidquam possunt offere. *Idem.**

Honori Bibl. Conc. Thol. de Mys. Tom. II.

L 2 tem.